

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristo-
no vrsto:

3 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“ in na starem trgu. — v Trstu v tobakarnici „Via della Caserma 60“.

Dopisi in naročnina naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici Via del Giardino v Zorattijevi hiši II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalce in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom nastopi „Soča“ svoj IX. tečaj. Kakor do zdaj, izpolnovala bode tudi z naprej zvesto svojo lepo nalogo: budit narod, braniti njegove svete pravice, potezati se za njegove vsestranske koristi. Za to se pa tudi zanaša, da jej ostanejo zvesti dosedanji prijatelji in da se jej po mogočnosti še pomnoži število naročnikov.

„Soča“ stane
za vse leto . . . 4 gl. 50 kr.
za pol leta . . . 2 „ 30 „
za četrt leta . . . 1 „ 20 „

Naročnina naj se blagovoljno pošilja, najpriležnejše po poštnih nakaznicah, oskrbništvu „Soče“ v Gorici „Via del Giardino“ v Zorattijevi hiši, II. nadstropje.

Ob enem vabimo prav uljudno vse tiste p. n. naročnike, ki so z naročnino zaostali, naj nas vsaj za praznike razveselijo, da bomo mogli tudi mi ves svoj stari kvas pred novim letom postrgati.

Oskrbništvo Soče.

Mir ljudem na zemlji.

Tako se glasi drugi del pomenljivega voščila, katero je navdušen angeljski zbor v sveti noči Kristovega rojstva veselo razglasal vesoljnemu svetu in katero še danes prešinja vse krščanstvo. Kedar koli se bližajo veseli božični prazniki. In kaj bi ne? Saj je mir prvi in poglavitni pogoj zdravju, duševnemu in telesnemu razvoju, sreči in zadovoljnosti. In kar je posameznemu človeku, to je pravi mir — ne lena tišina — tudi velikim skupinam, to je tudi celim narodom in državam. Da, tudi narodi in države se krepe, se duševno in gmotno razvijajo, napredujejo in cvetijo — v miru. Toda k temu ne zadostuje samo oni mir, kater-ga imamo, ko počiva vojno orožje, ko se ne preliva blaga človeška kri v krutih, ljudomornih vojskah in se ne ropajo in pustošijo dežele; — državnemu blagru in razvoju v državi živečih narodov

je neogiben pogoj tudi notranji mir, mir mej vlado in narodi, mir mej narodi in narodi. Kolikor vojne, toliko slabše državo tudi notranji razpori in kolikor prijazne razmere z drugimi državami, toliko jačije notranjo in zunanjo moč države prijazne notranje razmere sloneče na neomahljivi slogi državnih elementov.

Nam Avstrijcem ni ravno treba prebirati zgodovine drugih narodov in držav, da so vsem tem podučeno; naša zgodovina in celò ona nove in najnovejše dobe nam podaja v tem oziru zadosta podučljivega gradiva. Naj omenjamo na eni strani nesrečnih vojn l. 1859 in 1866 z vsemi njunimi posledicami; na drugi strani pa najprej vednih homatij mej našimi Nemci in Madjari, ki so se iz cesarja Ježefa II. germanizujoče dobe zatezale do svobodnostnega leta 1848, ko so vskipale v krvavi ogerski ustaji potem pa mej Madjari in Nemci, kot nadvladujočima narodnostima na eni in vsemi drugimi za svojo eksistencijo bojujočimi se avstrijskimi narodi na drugi strani, katere homatije so bile, so in bodo, dokler ne prešine vladujočih krogov oni odkritosrčni pravni čut, kateri veleva narodno enakopravnost ne samo v načelih pripoznavati in v paragrafe kovati — ampak je tudi dejansko izvrševati, tako izvrševati, da dobi vsak narod v državi neprikradene vse pravice, ki mu gredo.

Ali smo uže prav blizu temu cilju, ne vemo; menda še ne; a gotovo je, da se mu bližamo; to kažejo mnoga znamenja. Ministerstvo, katerega je bil vladar o svojem času naročil: naredite mir mej mojimi narodi! ni rabilo pravih sredstev, da bi bilo splošno lepo cesarsko mislilo; zdaj je razpuščeno, a posamezni njegovi udje drže še, — dokler bode novo imenovano — krčevito vajeti v rokah, da bi, če mogoče, državni voz, še huje zavozili, nego so ga uže. A celò ustavoverci se otrešajo svojih nekdanjih varovancev in državni zbor in delegacije so izrekli o njih ostro obsodbo, katera izvira sicer iz zelo različnih nazorov in nagibov raznih strank, pa je pri vsem tem skoro soglasna obsodba. — Zato se je nadejati, da dobimo uže za novo leto novo vlado, katera, če bo tudi prehodna, bo vendar pot gladila do zgoraj omenjenega cilja. Tako zmedenih notranjih razmer, kakoršne so sedanje avstrijske, ni mogoče po ustavnem potu na mah razplesti in stalno vrediti. Nekoliko moremo pričakovati od pravicoljubnosti vladarja, ki je te dni na svete kliče znane patrijotične može, kakor grofa Potocki-ja, Hohenwarta i. dr., nekoliko od dobre volje nove vlade, nekoliko od izida državnozbornih volitev, ki se vtugejo uže v prihodnji pomladi vršiti, mnogo od vsestran-

skega spoznanja, katero je vže v vseh krogih na površje prodrla, da po sedanjem potu ne gre, ne more dalje iti, največ pa od vstrajne samodelavnosti zdaj še nadvladovanih narodov, in od složnega postopanja njihovih zastopnikov. Če pritegnejo vsi ti faktorji, po tem ni dvombe, da se kmalo vdomači stalen mir na našem staroslavnem domu — v naši Avstriji, kateri tudi velja, kakor vsem drugim državam, angeljsko božično voščilo: in mir ljudem na zemlji!

Dopisi.

V Gorici 19. decemb. (Deveta dežela; — naša čitalnica; — iz kletke pobegnili; — figura dobi.)

Vsaka ptica ljubi svoje gnezdo — je uže star pregovor, a ostane vedno resničen, dokler zadnja ptica ne pogine, dokler ne zamrje zadnje človeško srce. Domoljubje je občno, ono prešinja vse živalstvo, vse človeštvo. Naj je gnezdo še tako borno, tica je ljubi in naj je dom še tako skromen, pravimo vendar, povsod je dobro, a doma najboljšo. — A mi Goričanje imamo lep, imamo prijazen dom; kedor ne verjame, naj bere baron Ozörnig-ovo obširno knjigo o avstrijski Nizzi, ali še bolje popis našega mesta in njegove okolice v „Deutsche Bade-Zeitung“ od 1. decemb. t. l., v katerem so s klasično nemško temeljitostjo ilustrovane naše rajske razmere; le sim naj za Boga ne pride te dni, da si ne prehladi fantazije, katero si je vtegnul z omenjenim brcilom segreti. — D. B. Ztg. pravi mej drugim, da obdaja Gorico visoko gorovje, (?) mej katerim so velike peči n. e. (?) ki jako povzdigujejo krajno lepoto; da čutimo v Gorici bližino južnega neba; da si ni mogoče misliti milejšega podnebja od našega, da tu ne poznamo zimskega mraza, in da imamo po leti primerno toploto, da se nam ni bati vetrov, niti prevelike vlažnosti — in da je blagostanje povsod, kamor se človek obrne.

Mleka dobivamo prepolne merce in primerjati ga smemo naj mastnejši smetani; beefsteak (biftek) stane samo 30 novcev; kedor hoče tu prezimiti, ima lepš stanovanj na izbor in čuje! za celo vilo brez oprava plača samo sto gl. stanovine. Kamor se oko ozira, vse je mikavno, lepo in po ceni in ni si misliti prijetnejšega bivališča, nego je ta zdravstveni kraj. — S kratka Gorica je prava pravcasta deveta dežela. Edino, kar s traši, je to, da ni v tej prebrečni de-

LISTEK.

Pravopisne opazke.

(dalje)

Ali ku stoji tukaj vse tri poti namestu a ku, kakor nu namestu inu v 14. kitici (str. 403):

Tu njega martra govory,
Nu ta sveta rumena kry,
Katero je za nas prelyl,
Ta večni lebn nam dobyl“.

Kastelec, kakor je videti, nigdar ne rabi če namestu a ku; ali poslednja besedica mu je bila v gori navedenih vrsticah za en zlog predolga, zato jej je odkrtil spredaj a. Kastelcevo ku toraj ne naše sadanje ko. To nahajamo prvič še le v p. Hipolitovej prestavi Tomaža Kempčana; tukaj namreč beremo dvakrat, na str. 154. in zopet na str. 444. besede: „berš ku berš.“ P. Rogerij piše v svojem „Palmarium empyreum, Clagenfurti 1731.“ ko namestu k a k o r uže večkrat, pa menda le v verzih; n. pr.

Kó iz terna roža pride,
Takú brunnim čast izjide
Iz lebna žalostniga.“

(I. str. 388.)

„Petrus, Paulus svejtu dana
Od Buga, inu poslana,
Ko dve svejtli luči sta“.

(I. str. 643.)

Francišek Gorjup, Štajerec, piše leta 1770 v knjigi „Cirkounu leitu“ str. 23: „berš ku mormo“, str. 43 in 44: „Od tiga posledniga je ta Izveličar zadosti očitnu govoriu, ku je reku: Kader bodeš star gratau, boš pelau, kamer nočeš!“ — Tudi v poslednjem stavku je ku iz kakor; še dan današnji bi se v tem primeru lahko reklo: „tedaj, kakor je rekel.“ — Glejmo na dalje! P. Marko, kakor se mi zdí, nigdar ne piše ko ali ku, temuč le ked, t. j. k't, iz kot — kakti. Pač pa Kopitar (slovn. str. 380 in 383.) in Vodnik (pismenost str. 112 id.) poznata besedico ko namestu kakor: „Triglav je viši ko Grintovic“; „ko bi ga naj raji vidil, to ne pride.“ V poslednjem stavku bi še zdaj, kakor v prvem, lahko rabili k a k o r: „tedaj, kakor bi ga naj raji videl, pa ne pride.“ V pesmih Vodnik večkrat rabi ko (ali tudi ku) očitno namestu kakor; pa tudi v vrstah:

„Bob, kaša, vse mine,
Ko pridem od čela“.

(Zadov. Kranjec)

„Ko nazaj pridemo
Poroka bo.“

(Brambovska dobra volja)

je ko iz kakor *sobald als, wie*. — Tudi M. Ravnikar piše precej pogostoma ko za kakor, n. pr. Zgodbe sv. pisma I. str. 143: „Ko bi mignil, je Samuel na nogah.“ II. str. 121: „Ko bi trenil, ga je minjila.“ III. str. 128: „Pa še tako ko je vučencam terdila, de Jezus živi, ino de ga je z' svojimi očmi vidila, vučenci ji lé vender ne verjamejo.“ — Ali, kakor je bilo gori rečeno, on uže več ne loči mej k' in ko, in od njega na dalje nobeden slovenski pisatelj več ne.

To pa se ne bo smelo na dalje trpeti, ako nočemo škode delati svojem jeziku. Treba je tedaj določiti, kedaj je potemtakem pisati k' (to je k e ali k è, ako se piše za polglasnik, kakor je po večera zdaj navada, e ali è), kedaj pa ko?

K' (iz k'dar) je pisati 1) pred bi za latinsko si. Tudi ostali slavenski jeziki imajo v tem primeru besedice, ki so etimologično eno z našo k'dar, n. pr. češčina kdy: „k d y b y mne nebyvalo, na véky véku bys byl se neprobudil“ (Erben, Sto prstonárodních pohádek a pověstí, v Praze 1865, str. 19.) t. j. „k' bi mene ne bilo, bi se ne bil prebudil na veke“; slovaščina ke: „kebi muoj muž doma bou, veru bisí sa aj jemu zalúbilo“ (ravno tam str. 60.) t. j. „k' bi muoj muž doma bil, bi se gotovo tudi njemu priljubilo“; m. a. ruščina ko iz kogde. (toraj ta k o nika-kor né to, kar naš pravi ko, ki se glasi v malej ru-

želi nemškega duha. Prebivalstvo se mami z dvema jezika, a ne zna v obče nobenega. (Skoro, da ima prav!) Noben časnik ne prihaja v Gorici na svitlo, ker ne vedo prav, ali bi ga v nemškem (sic!) jeziku uredovali, ali v italijanskem. itd. itd.

Nu, če zatisnemo eno oko nad pomanjkanjem nemškega duha, katerega nič kaj posebno ne pogrša mo, potem smemo Goricanje na svoje domače gnezdo, na svojo lepo Gorico, kakor jo „BdZtg.“ popisuje, pač ponosni biti in dobro se nam mora goditi v blagostanji plavajočim tudi brez časnikov, saj jih menda v deveti deželi tudi nemajo, kar je sicer čisto naravno; kajti kedor hoče zares mirno in srečno živeti, naj se nikar ne bavi s politiko, to smo že večkrat glišali.

Zalibog pa neso naše razmere v Gorici prav tako rajske, kakor jih „BdZtg.“ razglasa. Okolica je zares lepa, akopram je ne garnirajo posebno visoke gore s silovitim skalovjem; podnebje je tudi zadosta milo, dasi ptujci navadno trdè, da občutijo v Gorici huje 2 stopinji, nego v severnih deželah 12 stopinj mraza, sneg ne zalega navadno po več dni ni mesta, ni okolice, a letos nas je izvanredno prav dobro založil in nas ne mara se zapustiti; po mestnih ulicah je vsled tega taka berluza, da stavimo, da niti v deveti deželi nemajo take. Po letu je temperatura sem ter tja že kaj več kot temperirana, nemški poročevalec bi se moral enkrat o pasjih dneh okoli poludne po Travniku sprehajati, po tem bi vtegnil svojo opazko temperirati. Da veter pri nas hiš ne podira in hrastov ne lomi, to je res, a v obče se vendar ne more ponašati Gorica se zračno tišino in menda je ravno zaradi tega bivanje zdravam v Gorici prav zdravo, boleham pa ne toliko. O življenju po ceni, o izvrstnem mleku, o splošnem blagostanji bi se dalo morda kaj „glihati“ s temeljitim poročevalcem, posebno če je žid, kateri je morda vilo za letnih 100 gl., kje blizo svojeverskega pokopališča najel, ali pa na Bianci; kajti za katero na Solkanski ali na laški poti bi bil moral že nekoliko stotakov dodati. Sicer pa ne trdimo, da je v Gorici ravno strašanska draginja — tega ne: po poštenih ceni, kakor razumejo poštnost naši hišni gospodarji, mesarji, gostilničarji, štacunarji itd., v avstrijski Nizzi lahko prav izvrstno živi, — kedor ne zahteva mnogo od društvenega življenja. To pa je v Gorici v obče hiravo, kolikor med Italijani, toliko med Slovenci in mej nemškimi gosti menda tudi ne cvete.

Da o nas Slovencih govorimo, moramo reči, da hodimo v tem oziru prav očitno rakov pot. V političnih nazorih vsaj navidezno združeni, od kar je nehalo očitno strankarstvo, moramo pa obžalovati propad naše društvenosti, katera je imela vselej svoje redišče v čitalnici in je še ima; le da se tu premarajo in premrtvo shajamo. Edini pust obudi nekoliko življenja mej našo — (dasi ne po vsem) mladino; plesov smo imeli letos mnogo in živahnih, a besedo samo eno in tudi ta je bila v poseben blag namen. Kaj je krivo, da se glavni namen našega društva v nemar pušča, ne moremo prav reči; a nekoliko krivde tiči vsakakor v občni mlačnosti in v tem, da vsak od drugega pričakuje, naj bi kaj začel in obudil. Preteklo saboto je bila volitev novega odbora, in prišlo je k zboru izmed 100 in toliko udov samih 17, kateri so skoro soglasno volili malo, da ne vse poprejšnje odbornike. To zaupanje bi pač moralo obuditi naš slavni odbor k čvrstjšemu delovanju: saj imamo še vendar kaj pevskih in drugih moči, ki se lahko na odru poskusijo, samo predramiti, privabiti in skupaj držati jih treba. Ne pišemo, da bi dražili, ampak da spodbudimo!

Ko je preteklo nedeljo popoldne najhuje snežilo, izginil je iz velike kletke pri sv. Antonu v Gorici kolovodja onih rogoviležev, kateri so zaradi državi sovražnih rovarij v preiskovalnem zaporu. Antona Ta-

baia, lastnika ranjkega demokratičnega dnevnika „Il Goriziano“ ni več — v Gorici. Ko so zapazili, da je kletka prazna, je ptiček uže unstran Idrije razvijal svobodni peruti. Kako se je izmuznil svojim čuvajem, o tem se je mnogo ugibalo, a danes je sam razložil dogodek v „Giornale di Udine“. Od kar je pod ključ prišel, je vedno in edino le na to mislil, kako bi jo pobrisal in posrečilo se mu je slednjič iztakniti uspešno zvijačo. Ogledeval si je vsak dan prav pazljivo ključ svoje ječe, katerega je čuvaj nosil v zvanjem svojem žepu in ko si ga je prav dobro zapomnil, narisal ga je natančno ter si potem po svijačnem potu priskrbel po narisu napravljen ključ iz Vidma. Ta mu je v vgodnem trenutku pomagal, da je skozi ista vrata pobegnil, skozi katera so ga bili prignali. Trije predrzni pomagači iz Vidma, seveda udje skrivne zarote na korist Italije „irredente“, so ga z vozom čakali in z brzimi konji so v največem diru naglo dospeli unstran meje, da jih niti prepozno odposlani telegrami niso mogli dohiteti. Tako nekako pripoveduje Tabai zanimivo dogodbo. Mi pa nismo k temu družega opaziti, nego: Bog pred njim in za njim! in da bi se še vsi drugi nezadovoljneži potrebili iz Gorice, potem bi vsaj zvesti državljani lahko mirno uživali sladkosti in blagosti naše devete dežele.

Ali se še spominjate, kako je „Soča“ o svojem času pogostoma drezala v skrivna gnezda prekanjenih igralcev, kateri so naše zatelebane gorjane obirali do golih kosti? Zdaj jih je vendar dohitela zaslužena osoda. V rumeni hiši v Gradišci se nauče morda poštenejšega rokodelstva, nego s prstnikom in kvartami nevedne ljudi loviti in slačiti. Da bi bile tako prazne mošnje tudi one kmečke pohajče in zapravljivce izpametile, ter jih do spoznanja dovede, da take baže iger in igrač — niso nikakor za kmeta! —

Iz goriške okolice, 17. dec. (Izv. dop.) Grditi in obrekovati, to zna prav dobro Vaš „Isonzo“, — posebno, če gre na račun Slovencev; a da bi bil tudi tako pravicoljuben, da bi sam, iz svojega nagiba, storjeno krivico popravil, tega Bog obvaruj. Zadnjič sem Vam razjasnil barbarski čin s potepinom Brajnikom v Štandrežu, danes naj še dodam, da so veljavne priče pred sodnijo potrdile, da ni županstvo ničesar zakrivilo, ampak da je Brajnik sam kriv, ako ga je mraz v Adamovem kostumu pretresel. Zdaj je klatež zopet v magistratnem zaporu v Gorici, ker je po Štandrežu rogovilil in grozil, da se hoče v občinskem vodnjaku vtopiti. A menite, da ima „L' Isonzo“, kateri priobčuje navadno register onih, ki so v mestnih ječah na prostem stanovanji in je sploh o magistratnih zadevah dobro podučen, toliko poštenja, da bi preklical, ali popravil, kar je v svojih predalih o surovosti Štandreških mož objavil in sicer prav dobro potrošeno se solijo lahonske duhovitosti? Kaj se! Da bi pa kedo Vašemu mestnemu županu, ali recimo le njegovemu tajniku samo las zakrivil, hej! kako bi se strupeno zarepenčil. Zastoj je iskati pravicoljubnosti, koder je ni.

Pri tej priliki moram se še o neke neprimilčnosti pritoževati, katera je ne samo našim županom nadležna, ampak tudi za slovensko prebivalstvo goriške okolice razžaljiva. Je kateri javen urad v Gorici, kamor prav pogostoma zahajajo slovenske stranke, akopram navadno le tedaj, kedar jih sila pritiska. V tem uradu so neki mladiči in morda tudi kak starejši zagrizenec, kateri ti naredé take obraze, kakor bi jih z iglo zbadal, kedar jim prinesesh kak slovenski spis in zgodilo se je tudi, da se je temu ali unemu preuljudnih gospodičev izmuznilo „a mezza voce“ tako nekaj, kakor „ščia vo“. Šišal sem, da se je neko županstvo, če se ne motim, Sovodensko, pritožilo

zaradi takih kislh obrazov (in sladkih izrazov na višem mestu. Kedar kaj več pozvem — povem.

Iz Mavhinj 1. dec. (Izv. dop.) Tukaj se je osnovalo društvo mladih godcev pod vodstvom vrlega mladenca, bivšega vojaškega muzikanta, g. Val. Urdiha. Kolikor se je dozdej storilo v tem, smemo si obetati brez hvalisanja, da bode obilen sad iz tega vkljub neumnej zavidnosti nekaterih kraških sosedov, ki si ne morejo kaj tacega napraviti, mariveč zmerom le ragljajo i natolcujejo. Pisec teh vrstic sme zagotoviti, da to godcevsko društvo prav dobro napreduje, da bode v kratkem debutiralo gotovo — v sramoto i jezo onih zelenih zavidnikov. Petje godba, to blaži i mika! O tem drugo; z Bogom!

Iz Mostarske okolice 4. decembra 1878 (Izv. dop.) Oprostite, da Vam moj dopis tako pozno v roke doide, ko sem Vam namreč v slednjem dopisu obljubil, koj zopet pisati; toda v tuk. okoliščinah je včas pri naj boljši volji nemogoče pisati.

Pisal sem Vam, da se je kupčija mej Mostarjem i Metkovićem odprla. Vozniki ki so večidel iz Kranjskega in nemških dežel, manj pa iz Laškega, dohajajo 3 krat v tednu iz Mostarja v Metković, ter dovažajo v Mostar navadno živez za vojnike. Omeniti moram, da se od tod v Serajevo živez pošilja, ker je pot držeča iz Bosne na Hrvaško večinoma v naj revnejšem stanju tako, da je nemogoče iz Hrvaškega živez v Bosno donošati.

S tem tedaj postane Mostar tržno mesto, akopram je še marsiktere preuredbe potreba in sicer oziraje se na poti, hiše in življenje, oziroma živez.

Da si delajo veliki vojaški oddelki na raznih straneh, vendar so ceste v obče še prav slabe. Sploh se mora soditi, da turska vlada ni čisto nič storila v prospeh blagostanja i omike, tedaj ni tudi za ceste nič skrbela. Dobro vemo, da prvi pogoj k blagostanju so dobre komunikacije; Turkom so pa poslednje „španjske vasi.“

Mi nismo še v prav popolni zvezi z Metkovićem; da le par dni močno dežuje, pa je pot v omenjeno mesto zaprta, kajti ravnina izpod Tasoviča do Gabele je vsa pod vodo.

Da bi se ognili takim neprilicnostim, treba bo cesto gotovo više v griček vsekati, mostove preurediti na bolji način. Mostova čez Krupo in Bregavo sta prav nepraktična, ker sta strma in se stopnicami preskrbljena. Da je to za teško obložen voz nevarno, vsakdo lahko vidi. Turkom je bilo še to prav, ker nimajo namreč vozov, temveč večinoma možje in ženske jahajo.

Živez je reven. Akopram se nahajajo v Mostarju uže elegantnejše gostilnice n. p. „Zum Kaiser Franz Josef.“ itd., vendar so vse jedi nekakova pančarija, ne mev ne bev; a plačati se mora še precej „fino.“ Pijača je ravno taka.

Naši vojaci so večidel vsi uže vkvartirani, a kaj pomaga, bogme, ker so hiše enake ribniškemu rešetu: le malček dežja, uže lije skozi streho, da ni prestati. Dasi je lepega vremena le malo, vendar delajo mnogo, da bodo imeli preko zime suho hišo. Tudi se nahaja v Mostarju stavbeno društvo, katero ima večja podvzvetja.

Živinska kuga je v tej okolici v nar lepšem cvetju. Erarskih volov je uže mnogo poginilo in marsikteri kranjski gospodar, ki se ni domov požuril, maje z glavo „fra aki, franki bodo veliki.“ Inistina je, naše ljudstvo, ki je uže preobloženo z davki, moralo bode še večje breme nositi. V tekočem tednu je prišlo semkaj 200 volov iz Dalmacije, ki pa bodo v par dnevih gotovo vsi poginili.

Lepa ekonomija!

Jurij Koprivar.

ščini: jak): „k-o-b ja bul zoal, to-b ja bul dosi davno prines“ (ravno tam str. 140.) t. j., „k' bi bil vedel, bi bil davno sem prines!“; srbščina kad: „čemu bi rpa žita, kad se ne bi jela?“ (Mikl. Vrgl. Gramm. IV. str. 811.) t. j., „čemu bi bila kopica žita, k' se ne bi jela?“

K' (iz k'dar) stoji 2) za latinsko *quum*, in sicer za *quum causale, concessivum, historicum, temporale, explicativum in inversum*; le *quum iterativum* zastopa pri nas k'dar neokršen in tako navadno tudi *quum temporale*, kedar stoji s futuro, v drugih primerih, zlasti *quum causale*, samo, kedar je treba krepkejšega povdarka. Tukaj nekoliko primerov po Schmidtovej latinskej slovnici: *Hannibal dolo erat pugnandum, quum par non esset armis.* „Hanibal se je moral s' zvijačo bojevati, k' né bil kos z orožjem.“ *Phocion fuit perpetuo pauper, quum divitissimus esse posset.* „Focijon je bil vedno ubog, k' bi bil lahko jako bogat.“ — *Agessilaus, quum ex Aegypto revertetur venissetque in portum, qui Mendaci vocatur, in morbum implicatus decessit.* „K' se je vračal iz Egipta in je bil prišl v pristanišče, ki je imenuje Menelajevo, je Agezilaj zbolel in umrl.“ — *Quum Caesar in Galliam venit, alterius factionis principes erant Haedui alterius Sequani.* „K' je Ceza: v Galijo prišl, so bili prvaki ene stranke Hedui, druge pa Sekvani.“

— *Improbis fuisti, quum accepisti, quod non licebat.* „Nesi bil pošten, k' si sprejel, kar né bilo smeti.“ — *Commodum discesseras heri, quum Trebatius venit.* „Ravno si bil odišl včeraj, k' je prišl Trebacij.“ — Tudi v ostalih slavenskih jezikih stoji v teh primerih besede, ki so po svojej etimologiji to kar naše k'dar, v ruščini kogda, v poljščini gdy ali gdyž, v češčini když, v slovaščini ked', v srbsko-hrvaškem jeziku kad, v bolgarščini koga iz kogda itd. Hrvaška slovenščina rabi zraven hrvaškega kad tudi še gda, kakor prekmurščina; na Štajerskem pa se slednja besedica tudi okršeno izgovarja: da. Tako piše n. pr. Danjko v slovnici str. 324: „En sosed od drugega optan, zakaj pusti na svoji hramni strehi travo rasti, je odgovoril: Krave mo gonil gor past, da travnika nemam.“ Mi bi rekli: „Krave bom gonil gori past, k' travnika nemam.“

V vseh teh primerih tedaj ne gre pisati ko, temuč, ako pišemo za polglasnik e ali è: ke, kè, ako kako drugo znamenje, pa s tistim.

Ko pa je iz kakor in se toraj ujema z ruskim k a k, češkim in poljškim j a k ali j a k o, slovaškim a k ali a k o, bolgarškim k a t o (iz k a k t o) in hrvaško-srbskim k a k o. Hrvaška in ogrsko-štajerska „loveščina ima za k o besedico k a k in, razen v časodnem pomenu, tudi k a k t i.

Ko je pisati l) za kazalnimi aimki in prirečji, kedar se povdarja istost osebe ali reči, kraja in časa, namestu k i (*qui, quae, quod*), kjer in k'dar ali k'; n. pr. „tisti, k o“ (ali „kakor) je včeraj pri nas bil.“ Primeri štajersko: „Tistemi človeki, k a k nas kaj dobrega vüci, bodmo hvalni.“ (Danjko, slovn. str. 166.) — Tudi latinščina ima v tem primeru včas *ut* namestu *qui, quae, quod*; n. pr. Cic. Tusc. 2, 3, 9: *eisdem fere verbis, ut actum disputatumque est*, po naše: „skoraj z ravno tistimi besedami; ko“ (ali „kakor) se je govorilo in obravnavalo.“ Namestu k j e r se k o precej redko rabi, n. pr.: „tam ko (kakor) se čreda pase“; govori se tako namreč, ako se kraj ob enem tudi pokaže, ali pa, ako je nagovorjenemu po povedanej lastnosti uže prej znan; ako pa ima nagovorjeni po naznanjenem znamenju kraj sam iskati, ali, ako je celo govorečemo neznano natanko, kje je, v tem primeru se rabi k j e r. Podoben razloček je tudi mej k o in k' v časovnih stavkih, n. pr.: „t'daj, ko smo lan trli“, ako je čas natanko znan govorečemu in nagovorjenemu, „t'daj, k' smo lan trli“, ako čas nagovorjenemu né uže prej znan in se ga znabiti tudi govornik ne spominja prav natanko.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Cesar je fem. Filipovič-a povabil v Pešto in ga tam s posebnim odlikovanjem sprejel, častno priznavši njegove zasluge. 16. decembra se je hrabri general vrnil na Dunaj, od koder je po dveh dneh odpotoval na svoje mesto v Prago.

Pravoslavni udje bosenske deputacije so v Pešti izročili na odločilnem mestu spomenico, v kateri pravijo: Naše tožbe o proganjanih kristijanov so uslišane, in Evropa je Vašemu Veličanstvu nalog dala Bosno zasesti. Avstrijske zastave so bile za nas znamenje svobode. Hvaležnim srcem smo se tudi mi zastopniki Srbov pravoslavne vere v Bosni deputaciji pridružili, ki Vašemu Veličanstvu naznanja udanost in zvestobo. Ali pritožbe naše niso vse v izročeni adresi zaznamovane. Naj Vašemu Veličanstvu povemo prošnje zvestih Srbov v Bosni. Mi prosimo, da smemo rabiti svoj materini jezik s cirilskimi pismeni v uradnem občenju. Mi latinščine čitati ne znamo, in še pod Turkom so se uradni ukazi s cirilico razglašali.... Dalje prosijo Srbi za reformo davkove sisteme, za osvobojenje od fanarijotskih škofov in duhovnikov carigradskih, ki narod žulijo, za pravico, svobodno voliti škofo in duhovne iz srbske narodnosti. Dalje prosijo, naj cesar izroči upravo Bosne le tacim možem, ki so srbskega jezika zmožni, ki poznajo bosenske šege in razmere, in ki imajo srce za ta narod. Potem hoté bosenski Srbi radi kri in vse žrtvovati za avstrijsko dinastijo, ki jih je izpod turškega jarma osvobodila.

O novem ministerstvu za avstrijsko državno polovico je počil zopet nov glas. Zdaj pravijo, da prevzame grof Potocki, nekdanji kmetijski minister, ministersko predsedništvo, Widmann pa notranje zadeve, drugi ministri da ostanejo.

Ustavoverci so v delegacijah in v državnem zboru vse žile napenjali zoper sedanjo vlado, a na vse zadnje se vendar kaže, da so le prazno slamo mlatili, kajti pri glasovanju o najvažnejših vladnih predlogih se prav pohleвно vdajejo. Vse gnjilo tudi mej ustavoverci! — V odseku, ki je razpravljal Berlinsko pogodbo, je večina zavrgla Herbstov predlog, da naj se graja vlada zaradi nje zunanje politike in tako tudi po Groholski-ju nasvetovano resolucijo, ki graja razširjanje Ruske moči. Odsek je z veliko večino sklenil priporočati, naj se Berlinska pogodba potrdi. — Odsek za podaljšanje veljave bramborske postave je tudi odstopil od svojega prvega sklepa ter se udal vladni zahtevi.

Tudi v ogerski delegaciji so Andrasyjevo politiko hudo napadali; grof Appony se je posebno odlikoval med vsemi opozicijskimi govorniki. A državni krmilnik je v dolgem govoru mirno odbijal vse zatožbe in ugovore zoper njegovo postopanje v orientalnem vprašanju — in je zmagal. Delegacija je z veliko večino dovolila 20 milijonov za Bosenske stroške.

Srbska skupščina zboruje zdaj v Nišu; knez Milan jo je otvoril z daljšim prestolnim govorom. Skupščina ima nekoliko drugo lice, kakor prejšnji srbski deželni zbori; ona se je pomnožila za 25 udov, katere so poslali novopridobljeni okraji. Skupščina šteje zdaj 170 članov.

Poročila iz južne Bolgarije razodevajo, da Bolgari se otrešajo na vse kriplje kakoršne koli odvisnosti od Turčije, in da hočejo po vsakem načinu združeni biti. Veliko število vdov onih Bolgarov, katere je turška krvoločnost pomorila, so podale evropski komisiji za uravnavo Bolgarskih mej pritožbo zaradi nečloveških činov Turške vlade, ki so na njih družine — toliko gorje navalili ter so prosile, naj se združena Bolgarija popolnoma odtegne turškemu gospodarstvu. Rekle so, da ne dovolé Turku v deželo, nego da vdere čez njihova mrtva trupla.

Angleški parlament je odložen de 13. februarja prihod. leta. Poprej je še sprejel vladni predlog, po katerem se imajo založiti stroški za afgansko vojsko.

Italijanski kralj je sprejel ostavko Cairoli-jevo in naročil Depretis-u, da sestavi novo ministerstvo. V Italiji so razmere tudi tako zmedene, da se ne more nobeno ministerstvo dolgo na krmilu ohraniti.

Razne vesti.

Živila konkurencija! „Če hudirja na steno naslikaš, pa ti pride“, pravi nemški pregovor. Mi smo v zadnji številki „Soče“ omenili, da letos prijazna Gorica beli Ljubljani gledé snega konkurencijo dela, in glej! danes nas je še megla zagrnila. — Sneg, megla, berluzga po ulicah — vse kakor včasih v Ljubljani; v čitalnici pa, in drugod, koder bi se Slovenci lahko Slovincu pridružili, da pozabi, kaj ga na ulici čaka — vse kakor je bilo „in illo tempore“ in se ni še do dan danes spremenilo — v Gorici.

Deželni šolski svet Goriški, ki navadno, ne vemo prav, vsled katere postave, v Trstu sedi, prišel je danes v Gorico sedeti. Kaj se gospodje pri takih sejah posvetujejo, — pride redko kedaj na dan. Če pozvemo kaj iz za kulis, poročimo prihodnjic.

Imenovanje. Gaetano Fasanotti, oskrbnik c. k. teleg. urada v Gorici, je imenovan za nadoskrbnika c. k. teleg. urada v Trstu.

Bralno društvo v Proseku napravi 26. t. m. v dvorani deželnega poslanca gosp. Nabergerja besedo s petjem, deklamacijami in šaloigro „Uskok.“ Po besedi skupna zabava. Vstopnina 20 kr. K obilnej udeležbi ujudno vabi
Odbor

Obpravne pred porotniki. Dne 9. 10. 11. in 12. t. m. se je vršila obravnava zoper one prekanjene lisice, katere so tako dolgo v Gorici in drugod po deželi naše nevedne kmete z igro „figura dobi“ sleparili in slačili.

Predsednik: c. k. svetovalec pl. Gironcoli, sodnika: c. k. svetovalec Brusich in c. k. pristav Tominz, zatožnik: drž. pravdnika namestnik Canevari; zagovornik dr. Morpurgo.

Zatoženci so: Iv. Kr. Decolle iz Chiavis-a v okraji Tolmezzo na Laškem, sin njegov Jvan Decolle iz Starega mesta (Cividale), Anton Defent iz Trsta, zet in svak poprejšnjih, vsi trije stanujoči v Gorici, Jvan Perion iz Gorice, Gašpar Požar iz Gorenj pri Postojni in France Gorjan iz Gorice.

Vsi trije so zatoženi zaradi goljufije, ker so mej seboj zvičajno dogovorjeni v igrah s prstnikom in „figura dobi“ ljudi sleparili, Požar tudi zaradi tega, ker je ponarejen denar, dasi ne v porazumu s ponarejalci, izdajal.

Zatožba obsega v 65 glavnih vprašanjih 37 dejanj in ker so porotniki vsem vprašanjem pritrdili, tako da so zatoženi krivi spoznani škode: Iv. Kr. Decolle za 193 gl. 40 kr., Jv. Decolle za 432 gl. Anton Defent za 516 gl. Jvan Perion za 296 gl. 50 kr., Gašpar Požar za 97 gl. 80 kr. in France Gorjan za 329 gl., jih je sodnija obsodila: Jv. Kr. Decolle na 2 1/2 leta zapora, Jvana Decolle na 5 let trde ječe, — po končanikazni sodbi se pa izženeta oba čez mejo; Antona Defent-a na 6 let trde ječe, Jvana Perion-a na 4 leta zapora, Gašparja Požar-a na 1 1/2 leto zapora in Franceta Gorjan-a na 5 1/2 leta trde ječe; zadnji štrije se postavijo pod posebno nadzorstvo kedar prestanejo kazen.

Dne 14. decembra se je vršila obravnava zoper Jvana Pertovt-a 21 letnega mizarja iz Gorice, zatoženega zaradi spolnega nasilja, oziroma oskrunbe pripnešene nad blazno Rozalijo Korsič v goriški bolnišnici. Porotniki so na obe dotični vprašanji z 11 glasovi zoper 1 zanimavno odgovorili, vsled česar je bil zatoženec kot nekriv izpuščen.

Predzadnja obravnava je bila 16. decembra zoper Jožefa Kaus-a r. Jožefa pohišnega prodajalca in Matija Kaus-a r. Jožefa, dninarja, oba iz Bovca.

Zatožena sta, da sta sklenila mej seboj navidezno pogodbo, da bi tako opeharila trgovca Aleksandra Neuren iz Prage za 1505 gl. 93 kr.

Sodnija je predložila porotnikom tri vprašanja, prvi dve zadevajoči nezvestobo in goljufijo, kateri bi bil zakrivil Jožef Kaus, tretje pa, da je Matija Kaus sodelježen teh zločinov.

Porotniki so z vsemi glasovi pritrdili prvemu vprašanju, drugi dve so pa zanikali; vsled česar je sodnija obsodila Jožefa Kausa zaradi nezvetobe na 2 leti trde ječe poostrene z enim postom vsak mesec; Matija Kaus pa je nekrivega spoznan.

Nova čitalnica. V Čepovano se je osnovala „katoliško-politiška čitalnica.“ Kaj več o njej spomladi, ako bo visoka c. k. Namestnija blagovolila potrditi jej podana pravila.

V Esni so zaradi neprestanega slabega vremena in posebno zastran velikih povodenj vsa stavbe-

na podvzetja ustavila svoja dela. To je objavilo tukajšnje mestno županstvo vsled mamestništvenega razpisa od 8. t. m. št. 2898 posvarivši vse tiste delavce, kateri bi se hoteli na daljno pot v Bosno podati, naj se dobro priskrbé z denarom, da se lahko vrnejo, ako ne bi dobili dela.

Časopisje. Na svetu je okoli 25.000 različnih časnikov. Severna Amerika jih šteje 8500, Nemčija 3800, Angleško 2500, Francosko 2000, Avstralija 1500, Avstro-Ogrsko 1250, Italija 1150, južna Amerika 1000, Rusija 500, Španjsko 400, Azija 375, Švedsko 300, Portugalsko 250, Holandsko 250, Belgija 250, Danemarka 240, Turčija 200, Norveško 180, Afrika 62.

Iz Grljana pri Miramaru se piše Sl. N. 8. dec. Sinoči je blizu Nabrežine pri postojnem vlaku, broj tri, nekov baje iz Bosne vračajoč se oficir, po lastnej neprevidnosti, — pravi se, da v pijanosti, — padel skozi odprto kupejno okno, ter se strahovito potolkel; skoraj, da bode moral zapustiti to solzno dolino. Odpehali so ga zjutraj v tržaško bolnico. — Strašno zamete imamo po Krasu; tovorni vlaki prihajali so predvčeršnjem in včeraj s celodnevno in še večjo zamudo v Trst; zdaj pa so odpovedani večinom vsi za nekaj dnij. Dunajski brzoviaki in pošte so tudi zelo zakasneni. Celo na progi Nabrežina-Gorica-Kormin padlo je toliko snega in še pada, da morajo pred vlaki voziti plugi, ki ga odstranjevajo. To je pač kaj ne-navadnega, vzlasti za Goričane. Telegrafično javi ravnateljstvo južne železnice, da je zbug zametov zaključen ves tovorni promet mej Glognicem in Mürzzuschlagom; kako hudo mora mestl na Smeringu. In pa nesreč je bilo prošle dni na naši železnici, da je groza. Razen gori omenjenega častnika povozili so v St. Petru necega delavca, ki je dan kasneje umrl v ljubljanskej bolnici; razdrobili valed karambola dvoje voz v Borovnici, ter zelo poškodovali zadnjega proizvodnika Potokarja; čuje se tudi, da sta v Zagrebu trčila dva vlaka, in isto tako na Zidanem mostu; baje so tudi pri vas v Ljubljani pri prevažanju razbili nekaj voz, ki so stali zunaj policijske marke t. j. brez hlod, ki je v znamenje, da do tija in ne dalje smejo se puščati vozovi.

Zvon lepoznavski list s podobami; V. tečaj: izhaja po dvakrat na mesec; vsaka številka z izvirno podobo: galerija slovenskih pesnikov z životopisi; pesmi, povesti, zgodovinski, naravoslovni, lepoznavski in dr. spisi.

Naročnina: 5 gold. za vse leto; 2 gold. 50 kr. za pol leta. — Naslov: Redaction des „Zvon“ Wien, Währing Herrengasse 74.

Hajdrihova zapuščina. Živo priporočevaje objavljamo Vabilo na Naročbo Hajdrihovi „Jadranskih Glasov.“ Rodoljubi! „Das Aechte bleibt der Nachwelt unverloren!“ Göthe.

Nij ga več ratarja, koji je pluzil dušni lemez i ž njim rezal terdo, nerodovitno, skoraj zapuščeno ledino i iz nje vstvaril krasen gaj, iz kojega čujejo se sedaj mlodoneči, močni, žalostni, tolažilni i radostni glasovi, navduševajoči krepostne i junaške naravi; moža, koji nam je serčne občutke svoje tako nepokvarjene, tako naravne izročil napisavši je v sekiricah na borni listič, da lahko vsak čitaje je občuti, kar je sam občutil v onem trenutku, ko je je napisal, da se ž njim joče i smeje, da ž njim obžaluje i da se ž njim povzdigne v rajske melodične višave, tega moža, gospodarja naših serc, koji je sé svojim umotvorom, svojo pesnijo, tolikokrat očaral v kako slovesnost, zabavo zbrano občinstvo, blažil mu dušo i vzbujal v njem dremajoči narodni čut, tega moža nam je neusmiljena, kruta, strahovita, bleđa žena, smert, pozvala v svoje podzemne prostore, kjer nij več skerbij, kjer „kragulj ne kljuje sercā“, kjer nij več bolečin, kjer je mir, kojega svet ne more dati, i kojega je on tako neprestano iskal, a ne našel!

Ali tega moža nijsmo izgubili: telesa njegovega sicer nijmamo več, ali dušo njegovo imamo sercē; svoje nam je zapustil!

„Dovolj je spomina.

Me pesni pojó!“

Pesem njegova je njegovo sercē!

Daleč preko slovenskih mej glasē se njegovi „Jadranski glasovi“; kedo je ne pozna? Komu nij solzica zasvetila se na očnej vejici i narastla v debelo kapljo uderla se mu po lici, ko je čul izrjene pevce iz krepkih pers zapeti melodijo Hajdrihovo?

Nezmožno je ubožno pero moje naslikati lepoto; doječe se, da ne pomanjša slave, — molči!

Rodoljubi! V kratkem mislim izdati nadaljevanje Hajdrihove zapuščine: drugi zvezek „Jadranskih glasov“, v istej obliki, kakor je bil izšel o svojem času prvi; obsegal bode krasne četverospesve i zборе; ako se oglasi zadostno število naročnikov, vsaj toliko, da lahko poravnam tiskovne stroške.

Od Vas je zavisno, da se ovi narodni biseri pogubé ili da ostanejo nam i našim zanamcem v ponos, spodbujó, uzor! Sodite i določite!

„Chi fa ciò che può, fa quanto deve!“ (Kedor stvorí, kar mu je mogoče, stvorí, kar mora.)

Zvezek stane 1. forint, 20 kr., koji mi blagovolite stoperv tedaj poslati, ko bodete prejeli knjigo. Priporočam Vam, rodoljubi, še enkrat: določite osode Hajdrihove zapuščine!

V Cerničah (pri Gorici), 17. decembra 1878.
Z odličnim spoštovanjem
V. Kosovel.

Naročila sprejema iz uljudnosti tudi uredništvo „Soča“.

Roparska družal 72 mož se je klatila dolgo let po Galiciji, severnem Ogerskem, Sedmograškem in Bukovini, ne da bi mogla pravica le enega nevarnih klatežev v svoje klešče dobiti. Načelnik tej družali je bil neki Jurko Dragiruk, krepak kmečki fantina iz vasi Zablje v Kosovskem okraju v vzhodni Galiciji.

Letos septembra meseca se je še le posrečilo žandarjem, da se kapitana Dragiruk-a sé sedmimi njegovih tovarišev v Zablji vjeli; a en žandar je pri tej priliki mrtev obležal. Pozneje so prijeli še pet drugih roparjev v Galiciji in 59 v Bukovini; prvih 13 so shranili v Kolomeji v zapor, drugih 59 pa v Černovicah. Pred kratkem se je vršila pri okrožni sodnici v Kolomeji končna obravnava proti načelniku Dragiruk-u in njegovim 12 pajdašem. Prvi je obsojen k smrti na vislicah, drugi pa k težkemu zaporu od 8 do 15 let; en sam je obsojen na samo 4 leta. Proti onim 59, ki se hlade v Černoviških zaporih in mej katerimi je tudi ena ženska z imenom Irina Libastjuk, začne se te dni končna obravnava.

V Banjaluki so 28. novembra o poldne, prvičkrat po 400 letih na veliko veselje tamkajšnjih katoličanov zapeli zvonovi v stolpu katoliške cerkve.

V Zagrebu na kolodvoru sta trčila vlak ki je iz Karlovca in vlak, ki je iz Siska prišel tako močno, da je več vagonov potrlih in iz tira vrženih bilo. Po sreči nij nobeden človek ubit, temuč le nekaj lahko poškodovanih.

Primorska luka Spica, katera bode našemu ozemlju utelovljena, naslanja se z jedne strani na dalmatinsko luko kotorsko, a z druge strani odmejena je z novimi mejami Crnogore, in na dalje od jadranskega morja. Luka spicka dolga je 9 kilometrov, a široka 3.7 kilometra; površina znaša 35.9 km. V njej leže vasi Misići, Gjurmani in Papani, v katerih živi do 120 rodbin grško iztočne vere, zateh Miljevići, Zagradići in Jankovići, Brkani in Sotomori Spica ali Spič na tako zvanj luki spickej, nadalje Brca in Magjari s 176 rodbin katoliškega veroizpovedanja. Na Brco in Magjare naslanja se selo Sušanj s kakimi 70 rodbinami. Celo prebivalstvom broji kakih 1700 duš, večinom Albanci, ki pa govore jednako srbski, kakor albanski. Vsa ta navedena mesta imajo le malo hiš, ki so dosta daleč jedna od druge, vsled česar so sela jako prostrana.

LISTNICA UREDNIŠTVA. Gosp. dopisniku s Primorskega: Vstrežete nam s točnimi poročili iz Vaših krajev; tako dolgih razmišljanj pa o vprašanjih, ki so se v slov. časnikih uže na vse strani razpravljali, ne moremo porabiti. Vsakakor „est laudanda voluntas.“ Zdravi!

Gosp. Fr. Z. Vaš članek obsega marsikaj dobrega in resničnega, — a naše občinstvo bi ga večinoma ne razumelo; sicer pa nismo nikakor preverjeni, da ital. vladar to namerava, kamor meri rogovilenje mnogih prenapetnežev v njegovem kraljestvu in z njimi tudi naših domačih in importiranih italianissimov. Ne zamerite tedaj, ako Vam ne vstrežemo. Bog!

Čast. gosp. prijatelj v D. Vaš listek porabimo po novem letu, če bomo še živi. Veselo praznike!

Dunajska borza.

	20 dec.
Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gl. 45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62 " 70 "
Zlata renta	72 " 55 "
1860 drž. posojilo	113 " 20 "
Akcije narodne banke	780 " — "
Kreditne akcije	216 " 50 "
London	117 " 15 "
Srebro	100 " 10 "
Napol.	9 " 36 "
C. k. v. rakini	5 " 59 "
Državna marke	

Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes

**Die Regenmäntel,
Wagendecken (Flächen), Bettelagen, Zeltstoffe**

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Javna izjava.

Ker je sklenjeno, da bode prva Dunajska mednarodna eksportacija blaga likvidirala, razprodajo se sledeče krasne stvari za samih 5 gl. 40 kr. in sicer:

1 dobra Pariška brontena ura z belo, emalirano cifrenico; da pojde točno, garantira se eno leto.
1 kristalna, sladkornica ali posoda za surove maslo s potrebno fino pripravo.
2 lični salonski cvetlični vazji, sé zlato-okinčanimi podobami.
1 bronteno-ulita pisna priprava, predstavljajoča skrata s peresnikom.
1 čedna petrolna lampas kroglo in zavarnikom.

1 lep album za fotografiranje, zlato obrezan za 50 fotografij.
1 Gentleman — zavoj za smodke, jako praktičen.
1 samovár za čaj, najboljše konstrukcije.
1 orijent. krasna kasetas, lep dar za dame.
10 finih jeklorisov, kopij slavnih slikarjev.
6 kosev aromat. zdravstvenega majila od dr. Dupont.

Vse te stvari se prav sposobijo za darila in stanejo skupaj samo 5 gl. 40 kr.

Wiener Export-Geschäft
I. Elisabethstrasse N. 6

Pošilja se proti poštni predplači ali da se denar dopošlje.

Zastonj

si prizadeva vsakdo, našemu blagu in našim cenam konkurencijo delati; mi smo veadar edini in nikdo nas ni na tem polju dosegel; najmanjša naročitev za poskušnje zadostuje vsakemu, ki se hoče prepričati, kako vsestransko in po ceni lahko vsakemu vstrežemo.

DOLOČENE CENE:

100 vizitnih listkov 50, 80 kr. 1 gl. 50 kr.	1000 pol najfinejega papirja za pisma v četverki s tiskano firmo (gl. 6, 7, 8).
100 pol papirja za pisma v osmerki s kuverti vred s kakoršnim koli imenom gl. 1.20, gl. 1.50,	1000 pol detto v osmerki gl. 4, 5, 6.
1 kasetas englezk. papirja za pisma s kuverti vred in s kakoršnim koli monogramom gl. 1.50, 2, 3, 6.	1000 kuvertov s tiskano firmo gl. 2.50. najboljših gl. 2.80.
1000 pečatnih mark gl. 2, 3, 3.50.	1000 računov v četverki gl. 7
	1000 " osmerki gl. 5
	1000 pošiljavnih listov " 4

Kdor se skupaj za 10 gl. naroči, dobi primerno ceneje. Tiakovine vsake baže se dobivajo naglo in po ceni. Zaloga vsakovrstnega papirja za poštno in uradno rabo, za risanje in zaboje.

Španski vosk, odpisne knjige, črnilo, jeklena peresa, peresniki, svinčniki, pisala, pisne garniture itd. po najnižih tvorničnih cenah.

Da prihranimo našim častitim p. n. naročnikom nepotrebne pisarje in poštno stroške, priskrbujemo kakoršni si bode stvar naglo in ne da bi si vračunili kako provizijo.

Kdor naroči za vsaj 10 gl. — dobi zastonj eleganten comptoir-koledar za leto 1879.

Na deželo se pošilja blago samo proti predplači ali poštnem povzetju.

Central-Depôt für Papier, Schreib-Requisiten et Drucksorten
Wien III. Diesslergasse 10.

NAZNANILO SVILOREJCEM.

Svilodno seme, katero daja rumene mešičke, vzrejeno v hiši znamenitega svilorejca Lanza v Spljetu v Dalmaciji, naročuje se pri podpisanih zastopnikih za Goriško.

F. Papis

v Gorici v Raštelu h. št. 305.

Dr. Filip pl. Morelli

v Doljni Vertobji.

O božiču pride na svetlo knjiga

„Dr. BLEIWEISOVA SVEČANOST“

opisal po svojih stenografskih bilježkah
Ant. Bezensek.

Razen točnega opisa svečanosti, vseh važnih zdravic, govorov, vseh telegramov in pisem imela bo ta knjiga tudi lepo in verno sliko dr. Bleiweisa, pa njegov životopis (spisal prof. dr. Celestin).

Zavolj svoje elegantnosti bo ta knjiga prav primerna za božična in novoletna darila. A sploh tega lepega spominka velike narodne svečanosti ne bi smelo manjkati nobenemu Slovincu.

Cena s poštnino 60 kr. — Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri

Uredništvu „Jugosl. Stenografa“
v Zagrebu.

VAŽNO OZVANILLO DRUŽINAM.

Zmleta kava raznih sort iz
tvornice za sirto in zmleto kavo
v TRŽIČI (Montalkoni).

Dobiva se v prodajalnici za dišavino (drogheriji) gosp. ANTONA MAZZOLI-ja v gosposki ulici v Gorici, kot zastopnika in glavnega založnika za mesto in deželo.

Blago in cena sta taka, da je lahko razumeti obilno in naglo rasprodajo teh jako ekonomičnih izdelkov, ki se čisti in brez druge primesi rabijo; z njimi prihranijo gospodinjje mnogo, prvič, ker jim ni treba ognja, da zrnje opekajo in drugič, ker jim ne gre nič blaga v zgubo, kakor pri zrnji, katerega se blizo tretjina zgubi z opekanjem.

Moka fin v škatlah po 1/2 K.° 1 gl. 4 kr. Kilo
" " brez škatle " " " — 94 " "
Portoriko v škatlah po 1/2 in 1/4 K. — 56 " "
" " brez škatle " " " — 48 " "
Želodova kava čista po 1/4 in 1/8 K. — 22 " "

GOSTILNICO

pri

„ANGELJU“

(ANGELO D'ORO)

v Gorici

prevzel je podpisani ter zagotavlja, da bode njegova največa skerb, imeti najboljšo domačo, dobro kuhinjo in sploh vso natančno postrežbo v vsakem obziru. Tudi vozniki bodo vselej skrbno postreženi. Voditeljica gostilne ostane ROZA HAPFACHER.

Priporoča se uljudno

Mihael Bras.

Važno oznanilo.

S pomočjo slavnoznanega prahu Iwells zamore si vsakdo v nekaterih minutih, in ne da bi se motil z umetno zloženimi stroji, napravljati PIVO, odlično po svojem okusu in po zdravstvenih lastnostih in nič niže od onih piv, ki se narejajo v Čaveni, na Dunaji, na Bavarskem, in sicer prav po ceni, kajti liter stane, če se vsi stroški vračunijo, samo 14 centezimov.

Navadna cena zaboja za 125 litrov 6 gl.

" " " " 60 " 3 "

" " " " 30 " 2 "

(Prosto poštnine v vsej Italiji in Avstriji.)

V vsakem zaboju je prav razumljiv poduk, kako se ima ravnati, kar je tako lahko, da se ni mogoče zmotiti.

Naročuje se pri
G. Perino in Coggiola (Italia).